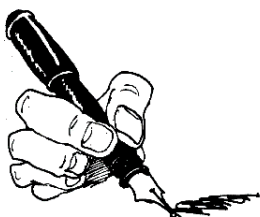

De Wildenborcher

September 2014

Beste Buurtgenoten

Waar zijn toch alle ballonnen die op het Oranjefeest opstegen terecht gekomen?¹ Ze gingen recht omhoog en daarna ...? Hoe stel je vast waar het oosten of het westen is, zonder TomTom?

In dit septembernummer van 2014 kunt u lezen over Cultuur en Natuur op de Wildenborch. In de tuin van de Wildenborch was vanaf de maand mei veel te beleven en tegelijk kon ieder genieten van alles wat groeit en bloeit. Tijdens het Oranjefeest waren de bomen langs de oprijlaan het

bekijken waard. En op de Staringavonden, is de tuin een belevenis op zich.

Alles op een rij:

De Tuin de Lusten, bijgewoond door Lucie

De Open Tuindagen met aandacht voor het koetshuis, bekeken door Jacintha

Cultuur en Natuur op de Wildenborch, Jennine

Het Oranjefeest: Verslag van de middag, Marianne

- Verslag van de kinderspelen, Elke
- De kleurplaatwedstrijd, gewonnen door Lyan
- Schutterskoning 2014 is Gerrit Kruisselbrink
- De bomen langs de oprijlaan, verteld door Bertus Wiltink
- Discussies tijdens het oplaten van de ballonnen, Landrot geeft uitleg.

De eerste Staringavond met de IJsselzangers, door Marianne met foto's van Hendrik Jan. Johan was bij veel van bovengenoemde activiteiten aanwezig, bij zijn foto's staat zijn naam en ze zijn ook te bekijken op www.achterhoekfoto.nl

Twan Schröer vond de spelletjes op het Oranjefeest heel leuk, zo lezen we in 'Postvak In'. Een paar dagen daarna werd zijn broertje Sven geboren. Gefeliciteerd Erwin en Michelle.

Trudy en Pieter van Helden zijn verhuisd naar Zeist. Het adres is verderop te lezen. Bedankt voor jullie volledige integratie in de Wildenborchse buurt en alle goeds toegewenst.

Lucie tekende weer oude verhalen op, deze keer ging ze samen met Bertus Wiltink op bezoek bij Jantje Nijenhuis-Regelink. De tijd was te kort om alles te kunnen vertellen.

Bij de volksdansgroep werd speciaal aandacht gegeven aan Joke Nijenhuis, zij is lid vanaf de oprichting en vierde meer jubilea in de afgelopen tijd.

Jacintha's reisverhaal gaat verder, 'op weg naar de aardappels van Bolivia'.

Sietske stuurde een recept voor Pompoensoep, in de herfst zijn de pompoenen er volop.

Landrot schrijft een mooi verhaal voor de jeugd en iedereen die geïnteresseerd is, de titel is 'De Hooistamper'. Bij het lezen van hooi dacht ik even aan de hooiplukker(s) van Lochem. Op fietsafstand van de Wildenborch, in het Openluchttheater, werd deze zomer het prachtige openluchtspel 'Spaans benauwd' opgevoerd. Johan was er ook, kijk maar bij 19 juli.

De ruimte die overblijft was gereserveerd voor de reacties van u / jou, die we vroegen in de vorige Wildenborcher. We ontvingen er niet één.....

.....

Graag copy of ideeën voor de volgende Wildenborcher.

Een buurtblad maken kunnen we alleen samen, met inbreng van u / van jou.

Bedankt voor ieders bijdrage aan dit septembernummer!

Namens de redactie, Joke Wiltink

¹ De uitslag van de ballonnenwedstrijd wordt in het decembernummer vermeld.

Redactiegegevens:

Onze telefoonnummers en e-mailadressen:

Joke Wiltink	(0575) 55 67 48	wiltwess@hetnet.nl
Reinier Klein Brinke	(0575) 55 65 12	reinierkleinbrinke@planet.nl
Lucie Bartel	(0575) 55 65 33	info@luciebartel.nl
Marianne Been	(0573) 25 20 01	marianne.been@kpnmail.nl

Inzenden copy vóór 20 oktober 2014

Naar wiltwess@hetnet.nl

Schoolhuisweg 2

Bijdrage Wildenborcher:

Uw vrijwillige bijdrage voor de Wildenborcher kunt u overmaken per bank:

Iban: NL 95 RABO 0366412353 ten name van Kapel Wildenborch.

Als u de Wildenborcher wilt ontvangen of als er bezorgproblemen zijn, meld dit dan bij één van de redactieleden. Wij geven het door aan Erik Ebbink, hij coördineert de bezorging.

Verhuisd naar Zeist

Lieve Wildenborchers,

Tot onze spijt zijn Pieter en ik kort geleden verhuisd naar Zeist. Met moeite hebben we het besluit genomen om de Achterhoek te verlaten. Pieter is naar een verzorgingshuis gegaan, ik naar een flat vlak bij hem. De weekends brengen we daar gezamenlijk door, gelukkig kan dat. Ons adres is: Finsponglaan 44, 3707 BS Zeist, tel: 030-2764950. We denken met weemoed terug aan de jaren die we in de Wildenborch doorbrachten, we hebben het daar heerlijk gevonden.

We wensen een ieder veel goeds toe en hopen jullie nog van tijd tot tijd te ontmoeten.

Hartelijke groeten,
Pieter en Trudy van Helden

Bomen langs de oprijlaan naar het kasteel

Lopend in de optocht naar het Oranjefeest hebben de meesten van jullie vast niet naar de bomen langs de kant gekeken. Een heel aantal daarvan is bijzonder, of oud, of heeft een mooie geschiedenis. Ze zijn het bekijken waard. Misschien een reden voor u / jou om in de herfst nog eens te gaan kijken?

Aan de linkerkant van de oprijlaan, waar de ballonnen werden opgeblazen en iedereen wachtte tot de muziek en de schutterskoning in de koets ons voorgingen naar het kasteel, zie je achter het hek een moerascypres. Deze staat bewust op de grachtkant. De kniewortels kunnen zich alleen goed voeden als ze een vochtige omgeving rondom hebben. De boom is blad- of naaldverliezend. Kijk in het najaar maar eens naar het prachtige verkleuring. Verderop aan de linkerkant, in het midden van de wei, staat ook een hoge moerascypres op een eilandje met rondom water.

De volgende boom links, naast het hek, de Zelkova: deze is geplant ter gelegenheid van de geboorte van de zoon van Jennine en Evert Kees. Dus "De boom van Michiel". Jennine schreef in de Wildenborcher van september 2009 over bomen die geplant zijn ter gelegenheid van bijzondere momenten bij de familie Staring.

Rechts zie je als eerste na het hek een heel dikke boom waarvan de stam door de grillige structuur al de aandacht trekt. Het is de tulpenboom (Liriodendron), deze bloeide dit jaar heel vroeg, al begin juni. De bloemen zijn geel van kleur met een oranje randje binnenin. Ze hebben de vorm van een tulp.

Dan komt aan de rechterkant de rode beuk. Hij is opgeënt op een gewone beuk, dat is onderaan de stam te zien. De boom heeft een hoge leeftijd, stamt uit de tijd van Napoleon, omstreeks 1800. De takken hangen helemaal over het pad, je kunt eronder schuilen als het een beetje regent.

Vervolgens de vaantjesboom (*Davidia involucrata*): wordt ook wel zakdoekjesboom of vlaggetjesboom genoemd vanwege de vorm van het bloeisel. Dit jaar was het half mei wit onder de boom van de uitgebloeide 'zakdoekjes' die er afvielen. In de herfst komen er ronde zaadbolletjes aan. Deze boom is in 1978 geplant voor Hanneke, de tweede dochter van de fam. van de Plassche-Staring.

Dan, achter de rododendrons, staat de Amerikaanse eik, is geplant in de tijd van de dichter A.C.W.Staring. In die tijd waren hier nog geen Amerikaanse-, maar alleen inlandse eiken. "In 1824 werd een aantal zaden door een hoogst persoonlijke interventie van de minister aan Gelderse grondheren beschikbaar gesteld, die van Staring sloeg aan", zo schrijft Scova Righini in zijn biografie over Staring (2009, bldz. 163).

Er zijn nu alleen nog maar twee takken over die uit de dikke, vier meter hoge, stam komen.

In de verte, aan de andere kant van het water, staat een Plataan. De boom is 100 jaar oud. Zoals u op de foto ziet werd die in 1914 geplant ter gelegenheid van de oprichting van de Prinses Julianaschool in het jaar daarvoor. Karakteristiek is vooral de stam die verschillende kleuren bruin en groen oppervlak vertoont doordat er stukken schors afvallen. Het is een boom die veel schaduw geeft. Op het schoolplein destijds zou dat vast wel goed van pas zijn gekomen. Maar op deze plek kunnen we er allemaal van genieten als we de tijd nemen om even stil te staan om er op afstand naar te kijken.

Informatie van Bertus Wiltink

Gesprek met Jantje Nijenhuis-Regelink en Bertus Wiltink

In de vorige Wildenborcher stond een verhaal van Gerrie van Amstel over vroeger tijden. Deze keer ben ik met Bertus op bezoek geweest bij Jantje Nijenhuis-Regelink. Ze is van 1931 en Bertus van 1936.

Jantje woont in een gemeentelijk monument, in het verleden een huis van de zuivelfabriek. Het is geverfd in een mooie kleur donkergroen met bijpassend wit. Alles ziet er mooi verzorgd uit, maar dat kun je aan Jantje wel overlaten. “Ze noemden me duizendpootje”, vertelde ze later in het gesprek. Altijd bezig en alles heel snel.

Meteen beginnen Jantje en Bertus te praten over.. ja..., ik kan het niet goed bijhouden. Die is getrouwd met die en weet je nog ... enz. Heel snel gaat het allemaal. Kijken of ik er een lijn in kan ontdekken. Eerst haar naam, Jantje?

Ik ben vernoemd naar een broer van mijn moeder, die was vrijgezel en kreeg dus zelf geen

kinderen. En dit huis? Ze woont hier omdat haar man 40 jaar bij de fabriek heeft gewerkt, in het ketelhuis.

Klein stukje geschiedenis

Bertus is geboren op de Pollen. Dat is een stuk grond achter de boerderij van Bijenhof aan de Wildenborchseweg. De grootvader van Gerrit Bijenhof heette Bruins, die had vroeger een bakkerij, vertelt Bertus. “Ook al”?, vraag ik verbaasd. De vader van Cathrien Kornegoor was bakker, bij Oplaat kon je brood kopen en hier ook; drie bakkers in de Wildenborch in die tijd. Allemaal brood van eigen meel; tarwe en rogge.

De grootvader van Bertus kocht de grond aan de Schoolhuisweg in 1914, waar Bertus nu nog woont. De zandweg had in die tijd geen naam, het adres was het perceelnummer: D 58.

Nog vroeger, toen de eiken er nog niet gekapt waren, heette die weg Roozendaalsdijk of Roozendaalse allée. Bij het aanleggen van de elektriciteit in 1925 brandde de boerderij helemaal af en moesten ze opnieuw beginnen met de bouw van het huis. Zijn opa en oma hebben toen met 5 kinderen bij Jansen van ‘Het Schoolhuis’ gewoond, in een bewoonbaar gemaakte varkensstal.

Jantje is geboren aan de Nijlandweg op één van de oudste boerderijen van de Wildenborch, 't Nijland uit 1789. Haar ouders kochten het in 1924 voor 6.000 gulden met 11 ha grond. Er was goed water uit de put. Goed water was zeldzaam in de Wildenborch; het meeste water was ijzerhoudend en bruin. Bij de school was goed water en in Vorden, dat ook hoger ligt; door de baron van Hackfort is daar een put geslagen.

De familie van Jantje woonde met zes kinderen op de boerderij. Een zusje van haar, Willemien, is verbrand, vlak na de oorlog toen ze de kachel aanmaakte. Achter de kachel lagen 'van die bruine en groene lange dunne staven, die lagen overal' zegt Bertus. Die zijn in brand gevlogen. Dat zal Jantje nooit vergeten. Ze laat een foto van haar zien. Haar jongste zusje Annie woont nog steeds in hun ouderlijk huis.

Kleine wereld

Vervoer was er vroeger niet. Je liep alles en later op de fiets. Alle kinderen kwamen lopend naar school. Iedereen was dat gewend en je had toen nog geen haast.

Iedereen kende elkaar of was familie van elkaar. Jantje ging in 1937 naar school en Bertus in 1942, de Prinses Julianaschool aan de Wildenborchseweg. Ze kunnen zich allebei nog het schoolreisje herinneren in 1944. Ze gingen met paard en wagen, versierd met bloeiende hei, naar een speeltuin in Zutphen. En dat was een hele onderneming met meester Dirkze en juffrouw Meinen. Toen kende Jantje haar toekomstige man Gert al. Dat vroeg ik me inderdaad af:

Hoe ontmoette je elkaar vroeger?

Op markten, kermissen en in de kerk. En op school. Jantje zegt; “ik had op mijn 16e verkering met Gert”. “Nou”, zegt Bertus, “volgens mij al vanaf je 6e, jullie waren onafscheidelijk”. Gert was een vriend van de broer van Jantje, Hendrik. Hij speelde gitaar en kwam iedere avond rijstepap eten. Haar broer is later met een boerendochter uit Barchem getrouwd. Annie, de jongste zus van Jantje, is met Marinus getrouwd. Die kwam uit Hengelo en trouwde bij hun 'in' zoals het heet. Zij hebben de boerderij overgenomen. Jantje en Gert zijn dus echt bijna hun hele leven bij elkaar geweest en dat is toch heel bijzonder. Voordat Jantje trouwde heeft ze een paar jaar op kasteel de Wildenborch gewerkt. Mevrouw noemde haar 'duizendpootje', daar komt die naam dus vandaan. Ze liep altijd op een drafje en deed alles heel snel. Als mevrouw meerdere dagen op reis was, moest Jantje op het kasteel blijven slapen. 'Mijnheer kon niet alleen blijven' zei mevrouw. 'Oom Dolf en tante Jet' werden ze genoemd. Dit was allemaal voor en tijdens de oorlog. Later, in 1968, hebben ze tegen over het kasteel een huis gebouwd. Daarvoor stond er een bouwvallig tuinmanshuisje. “Ik heb er de bramen nog weg gemaaid” zegt Bertus. Toen zijn Damiaan Staring met zijn vrouw Liesje op het kasteel komen wonen.

En zo komen we op **werk**.

Het grootste verschil met nu is dat iedereen ging werken. Of in de huishouding of bij een boer of een bouw- of timmerbedrijf. Je ouders zochten dat voor je uit en dan ging je. En van jongs af aan hielp iedereen mee op het boerenbedrijf. Iedereen hielp iedereen. Er was één dorstmolen en die ging rond. Dan moesten er garven gebonden worden van rogge en haver. De vrouwen droegen witte schorten en hoofddoeken want anders zat je onder het kaf.

Bertus heeft na de lagere landbouwschool, toen hij 16 jaar was, bij Jansen van 't Schoolhuis' gewerkt. Daarna is hij naar de middelbare landbouwschool gegaan. Hij kon goed leren. In dienst is hij monteur geweest en daarna heeft hij bij een loonbedrijf gewerkt, bij Hoftijzer. Toen zijn vader plotseling overleed in 1958 (opa woonde ook nog hier, hij leefde tot 1965) heeft Bertus de boerderij overgenomen. Vanaf die tijd is hij twee dagen op het kasteel gaan werken. Zijn moeder, en later ook zijn vrouw Annie, hielpen mee op de boerderij. “Annie was een sterke, jonge vrouw, die dat goed aan kon”, zegt hij. Bertus heeft ook in allerlei besturen gezeten en daar ook opleidingen voor gedaan o.a. in Huis 't Velde, waar nu de politieacademie zit in Warnsveld. Bij de Landbouwcoöperatie, later bij de Boterfabriek. Ieder dorp had twee of drie banken indertijd. Dat had te maken met je achtergrond. Als je katholiek was ging je naar de Boerenleenbank en als je protestant was naar de Raiffeisenbank.

Jantje heeft altijd veel 'huizen' gehad waar ze werkte. “Je was een 'jachteboks' zegt Bertus. Altijd bezig, vlug, haastig. “Als je een Regelink aan het werk had, dan had je een goede”, zegt Bertus. Het langst heeft Jantje gewerkt bij kleermaker Aartsen, 37 jaar. Dat was een bekende kleermaker in Vorden, die o.a. voor minister Luns pakken maakte.

Intussen is de **oorlog** al een paar keer ter sprake gekomen. Voor mij zijn het verhalen, maar voor hen was het toen de realiteit. Jantje vertelt b.v. dat de Duitsers hun paard vorderden. Natuurlijk niet hun oude paard maar hun mooiste, sterkste paard, Nellie. Ze hadden het van haar opa en oma gekregen en het met de fles groot gebracht. De hele familie was er overstuur van. Het doet me denken aan “Warhorse”, de succesvolle musical die nu in Amsterdam draait. Dat gaat ook over een paard dat door de Duitsers wordt meegenomen, alleen loopt dat natuurlijk goed af en komt het paard weer terug. Bertus vertelt dat zij en de burens hun paarden achter het kasteel hadden verstopt in het bos, bij de Jodenschuilplaats. Een ander verhaal gaat over het tappen van elektriciteit; De Schoolhuisweg was afgesloten van elektriciteit en boer Jansen moest rogge en haver malen. De vader van Bertus en Jansen sloten 's avonds in het donker de elektriciteitsdraden weer aan op de bovengrondse leiding naar hun huizen.

Na het malen legden ze de draad er weer af. Ze werkten met een circa 5 meter lange stok, omwikkeld met oude binnenbanden. Op een nacht ging het fout; bij het terugleggen vergiste hij zich en begon alles te knetteren. De Duitse officieren, die bij juffrouw Meinen ingekwartierd zaten, kwamen naar buiten en begonnen meteen te schieten. Niemand werd geraakt gelukkig en juffrouw Meinen, die Duits sprak, legde uit dat de boeren stroom nodig hadden. De officieren begrepen dat en vanaf die tijd kregen ze stroom om te malen.

Zoals bij veel boeren zat er ook bij Jantje een onderduiker in huis. Als er een razzia aankwam fietste 'Tante Berta Jansen' rond om te waarschuwen. Dan moesten de onderduikers zich verstoppen en Jantje moest in het bed van de onderduiker gaan liggen, omdat ze anders zouden voelen dat het nog warm was!

Ook bij Bertus thuis was een onderduiker en Bertus heeft de schuilplaats nooit geweten, dat werd je uit veiligheid niet verteld. Ook hier waren NSB-ers actief.

Jantje's zwager, Gerrit Brunsveld, moest werken voor de "Todt"; dat betekende o.a. éénmansgaten graven langs de wegen. Iedere 10 meter was er zo'n gat. Als de vliegtuigen kwamen schoten ze alles plat en moest je in zo'n gat gaan liggen. Die gaten zijn nog lang na de oorlog gebleven, niemand maakte ze dicht.

Ook lag er na de oorlog overal munitie en geweren. Die namen de kinderen mee; de meest gevaarlijke situaties ontstonden daardoor. Bertus en z'n broers zetten ze b.v. in de bankschroef om te kijken wat er dan gebeurde

Bij Bertus zaten twee jonge Duitse soldaten aan het eind van de oorlog. Ze wilden deserteren en hij herinnert zich dat ze doodsbang waren.

En als laatste vraag ik naar **het eten van toen**. Nu is het bij sommige mensen weer in de mode om 'zelfvoorzienend' te zijn, maar toen was iedereen dat gewoon. Je verbouwde alles zelf; rogge, haver, bieten. De koeien liepen in de wei en 's winters kregen ze bieten en haver. Voor het ploegen en maaien had je paarden. En eigen groente natuurlijk, aardappelen, bonen, kool. In de herfst werd er zuurkool gemaakt in grote vaten. Bruine bonen werden gedroogd en er werd ook veel geweekt. Fruit werd bewaard of geweekt. Appels werden gedroogd in de warme oven bij bakker Oplaat. Snoepgoed was er eigenlijk niet. Alleen als er kermis was "dan kreeg ik een zuurstok van mijn vader" zegt Jantje.

En iedereen slachtte zelf, meestal varkens. Bertus herinnert zich dat in de oorlog de worsten en zijden spek in de 'wieme' hingen, toen de Duitsers kwamen. Die zouden alles in beslag genomen hebben, als ze niet hadden bedacht dat zijn opoe in de bedstee zou gaan liggen met alle worsten en spek. Ze vertelden dat ze ziek was en dat ze beter niet te dicht bij moesten komen.

's Morgens werden er pannenkoeken gebakken van eigen meel, anders kon je niet werken! Bij Jantje werden er ook al koeien geslacht, een stiertje herinnert ze zich.

Een ander fenomeen was het ophalen van de melk. Boeren konden per jaar inschrijven om melkritten te kunnen doen. Dat was extra inkomen. De vader van Jantje deed dat. Dat betekende de melk ophalen in bussen van 40 liter en afgeven bij de fabriek. Dat was zwaar werk! Kinderen mochten af en toe een eindje meerijden, een feest! De fabriek verkocht ook boter. Je had een kilo of een 'klein pekske'; dat was een half pond. Het melkgeld werd 1 x per 14 dagen bij de mensen thuis gebracht, dus dat was ook nog een hele verantwoordelijkheid voor de melkrijder. De directeur van de melkfabriek was toen mijnheer Groen. Hij was ook voorzitter van de bank. Die familie kwam uit Friesland. "Alle directeuren van de zuivelfabriek kwamen uit Friesland", vertelt ze. Die kenden het vak. Vorden had goede kaas, Uniekaas.

Jantje vertelde ook nog over haar moeder; dat ze langzaam blind werd. Ze heeft jaren met haar moeder op een tandem gereden als ze ergens naar toe moesten. Ze had wel een heel goed gehoor en kon in de stal met de koeien nog lang blijven melken. "Ze wist precies welke koeien ze moest hebben en die gingen opzij als zij er langs moest" vertelt Jantje.

"En nu gaan we naar huis" zegt Bertus na twee uur praten. Niet dat ze uitgepraat waren. Dus misschien zitten er nog wel een paar mooie oude verhalen in.

Lucie Bartel

De Tuin der Lusten

Zaterdag 17 mei was het gelukkig prachtig weer. Al een paar dagen trouwens, waar de organisatie van de Tuin der Lusten ongelofelijk blij mee was. Het weekend ervoor was het herfst geweest, koud en nat. We hadden kaartjes voor het hele programma, inclusief de maaltijd aan de Tafel der Lusten; dus dat beloofde wat!

Toen we aankwamen zaten er al wel 100 mensen aan lange tafels onder mooie tentdoeken. Het was prachtig weer, de tenten waren eigenlijk niet nodig, maar in Nederland weet je het nooit met het weer.

We schoven aan voor een 'diner in stijl' zoals het op de website stond. De koks van Butifarra hadden voor ons een maaltijd bereid met heerlijke salades en mooie schotels. Het zag er allemaal prachtig uit, de wijn werd per fles verkocht en de stemming aan de tafels was prima. Rond 20.00 uur werden we gevraagd naar de tuin achter het kasteel te gaan waar een podium stond opgesteld met tribunes erom heen. We keken naar een wat slungelige jongen die wat rond liep over het toneel. Op een gegeven moment nam hij een meisje uit het publiek bij de hand en leidde haar de vloer op. Ze begonnen voorzichtig te dansen, zoals op een feestje van de middelbare school, onhandig, op elkaars tenen stappend. Maar deze twee jonge Spanjaarden, Hurycan, hielden ons voor de gek. De dans werd steeds energiever, wilder, boos op elkaar en dan weer het tegendeel. Het was ongelofelijk knap en prachtig om te zien. In de folder staat; 'in een extreem fysieke cross-over tussen dans en circus tonen Arthur en Candelaria een ontmoeting tussen wanhoop en liefde'. En dat is niets teveel gezegd. Hoge kwaliteit van deze twee jonge dansers. Daarna was iedereen vrij om door de tuin te lopen en naar verschillende performances te kijken.

We zagen een vrouw hoog in de boom in een soort touwweb; ze bewoog heel langzaam en leek ons daar beneden totaal niet te zien. Het was Merel Kamp in "Cocon". Daarna liepen we naar een open plek achter in het bos bij de vijver. Daar waren een aantal mensen vreemde muziek aan het maken. Ze hadden er erg veel plezier in en toverden de wonderlijkste klanken uit de wonderlijkste instrumenten, de "Waterlanders". Veel meer heb ik niet gezien omdat ik Bart en Alma ontmoette en ze hun enthousiasme met me deelden over de groep mensen van de Tuin der Lusten. Zo'n goede sfeer, zulke aardige mensen, voor hen erg fijn om mee te werken.

Tegen 22.00 uur, toen het donker begon te worden, werden we uitgenodigd voor de eindvoorstelling van de avond. Rémi Luchez met Miettes. Het werd kouder, maar overal was aan gedacht, ook aan dekentjes. We zaten in de donker wordende tuin te wachten op...ja, op wat. In de uitnodiging stond: 'Circustheater van zeer hoog niveau. Uitbundig verstild, bouwt Rémi met minimale middelen een ragfijne brug van niets naar nergens. Een hilarisch ode aan de vooruitgang'. Maar wat je dan kan verwachten...niemand wist het.

Toen kwam er uit de duisternis iemand het toneel op lopen, keek rond en liep weer weg. Even later kwam hij terug met 4 lange dikke takken onder zijn arm. Hij legde ze op het toneel, liep weer weg en kwam terug met een rol draad onder zijn arm. "Koorddanser" fluisterde iemand achter mij. Dat zag ik nog helemaal niet voor me, maar het was waar. Hij flansde de stokken en het draad zo in elkaar dat hij er op kon gaan staan. Althans, ik begreep helemaal niet hoe hij het deed, maar hij stond er op een gegeven moment op. Hij deed alles zonder woorden. Liep een beetje heen en weer, haalde een nijptang uit zijn zak, knipte de draad door en tuimelde naar beneden. Iedereen schrok, maar hij vertoonde niet veel emotie. Toen begon hij een onverstaanbaar taaltje te praten en wees alsmaar op een aantal schakels die hij uit een zakje haalde. Hij gaf toeschouwers op de eerste rij een handje schakels en die hadden begrepen, dat ze er een ketting van moesten maken; knap! Die verzamelde hij weer en daar maakte hij een nieuw koord van, waar hij weer op klom. Met zijn uitgestreken gezicht, zijn manier van bewegen, zijn onverwachte acties, hield hij iedereen in zijn ban. Er was weer niks teveel gezegd; een prachtige, verstilte en ook humoristische voorstelling. We hebben nog wat nagepraat bij branders waar je een kopje koffie op kon maken. Het was gezellig met overal in het donker groepjes pratende mensen. Moeilijk om deze mooie plek te verlaten. Zeer tevreden zijn we door de donkere velden naar huis gewandeld, wat een mooi slot van de avond was.

Lucie Bartel

.....

Toneelvereniging T.A.O.

Ook de komende winter gaat het weer gebeuren. De Wildenborchse toneelvereniging komt met een prachtig, humoristisch blijspel op de planken. Definitieve data zijn nog niet bekend, maar deze zullen we tijdig kenbaar maken. De titel van het gekozen blijspel, in dialect, is:

IESVERENIGING KRIS KRAS,

geschreven door de bekende schrijver **Harm Dijkstra**.

En, we hebben in de Wildenborch weer jong toneeltalent, een heel enthousiaste tiener die staat te springen om de groep spelers te komen versterken. U gaat het zien in de komende toneeluitvoering. Dit gaat zeker aanstekelijk werken op andere Wildenborchse jongeren.

Barchemse wandelvierdaagse liep een dag door de Wildenborch.

Vrijdag 4 juli voerde de Veengootroute de deelnemers via 't Hagenbeek en de Wildenborch naar het Grote Veld. De 30, 40 en 50 kilometer deden daarnaast nog Vorden aan. Een temperatuur van ruim 28 graden Celsius, felle zon, behoorlijk wat zandwegen en enkele wegen zonder veel beschutting maakten het wandelen op deze tweede dag een stuk zwaarder.

Fotografie: Johan Braakman

EVEN EEN RUSTPAUZE BIJ
JAN LINDENSCHOT

TIJD VOOR KOFFIE

Oranjefeest 21 juni 2014

Op precies de langste dag van het jaar vierden wij ons Oranjefeest met een heerlijke temperatuur, een lekker zonnetje en een frisse wind, die de vlag van het Kasteel fier liet wapperen. Zoals ieder jaar is het al een hele happening als iedereen zich verzamelt op de oprijlaan, waar de ballonnen worden opgeblazen en de Harmonie zich klaarmaakt voor de feestelijke intocht met de kinderen naar het Kasteel.

Traditiegetrouw worden de schutterskoning en koningin van vorig jaar, Hans Reintjes en zijn

vrouw Willy, vorstelijk ingehaald met de koets, dit jaar gereden door de heer Wim Groot Nuelend van de Mosselseweg, die met zijn Gelderse paard Zinanda deze eervolle taak heeft overgenomen van de heer Kaemingk, die het afgelopen jaar is overleden.

Jennine Staring stond in haar welkomstwoord stil bij het overlijden van de heer Kaemingk, een fijn mens, die jarenlang met zijn trouwe Anna, met heel veel enthousiasme de intocht verzorgde en het ringsteken voor zijn rekening nam.

Dat vertrouwde beeld is nu veranderd: De één jaar oude Zinanda is zwart en geen lichte vos en is ook een stuk groter, zodat de ringen ook een stuk hoger gehangen moesten worden, wat weer tot gevolg had dat Erik Ebbink die dag heel wat rekoefeningen heeft moeten doen om de ringen telkens weer terug te hangen.

Na een welkomstwoord van Harrie Dinkelman, waarbij hij de nieuwe wethouder Peppelman introduceerde en de Wildenborchers uitnodigde om de wethouder aan te schieten als ze nog iets met de Gemeente van doen hadden, schonk Jennine Staring in haar openingswoord aandacht aan de hechte gemeenschap, die we met z'n allen vormen in De Wildenborch, rondom deze particuliere buitenplaats.

Het Oranjefeest is een jarenlange traditie, waarin ook de verbondenheid met ons koningshuis tot uitdrukking wordt gebracht. Zelfs de pauwen van het kasteel waren het er helemaal mee eens, door duidelijk mee te schreeuwen bij het luid ten gehore gebrachte "Leve de Koning" na het onder begeleiding van de Harmonie gezongen Wilhelmus.

Dan komt het moment waarop de ballonnen worden opgelaten, iets waar soms nog wat voorbereiding voor nodig is, als de touwtjes van de ballonnen in de knoop zijn geraakt: ik zie Hugo van Ditshuizen nog peuteren om dat klusje op tijd te klaren. Maar beter dat, dan een ballon, die al voor het startsein, stiekem het luchtruim had gekozen, met achterlating van een verdrietig kind.

De daarop volgende stoelendans is ieder jaar weer een spektakel, waarbij groot en klein zich verdringen om de stoelen, naar believen vals spelen, heel langzaam lopen in het zicht van de volgende pleisterplaats, om er dan vervolgens op het laatste nippertje toch van afgelopen te worden door een concurrent. Onze hoffotograaf, Johan Braakman, deed tot op het allerlaatst enthousiast mee, maar verloor uiteindelijk de strijd om de eerste plaats van vader en zoon Riemslag (campinggasten uit de buurt), waarbij zoon Steven uiteindelijk aan het langste eind trok, omdat vader op nummer twee moest worden gezet, nadat hij teveel binnen door was gestiefeld.

Na de stoelendans barst het van de activiteiten op het terrein. De kinderen vermaken zich opperbest met doel schieten, bonen slurpen, blik gooien, vissen, waterrace, enz. enz. terwijl de volwassenen zich uitleven bij het sjoelen, vogelschieten en - nieuw dit jaar- gavel werpen.

Voor het eerst was er een kleurwedstrijd voor de kinderen. Jammer dat er maar 7 inzenders waren. Maar ja als ze geweten hadden dat Winand Staring, abstract, expressionistisch en zeer kleurrijk schilder en broer van Jennine, de juryvoorzitter was geweest, dan hadden er vast veel meer kinderen mee gedaan. De jury constateerde tot haar grote tevredenheid dat er talent schuilt onder de jeugd in de Wildenborch.

Bij de kleintjes tot 5 jaar ging de prijs naar Robin Haaijer, die erg haar best had gedaan om er een heel kleurig werk van te maken. Uit het kunstwerk was duidelijk te zien dat zij

helemaal alleen gewerkt had. Bij de groten tussen de 5 en de 12, ging de eerste prijs naar Lyan Mennink. Die kleurplaat zou je zo in je kamer hangen. Daarnaast was er een tweede prijs voor Elke Holsbeeke die heel mooie duidelijke kleuren had gebruikt.

Tijdens het feest was er alle gelegenheid om met elkaar weer alle wetenswaardigheden uit te wisselen onder het genot van een drankje en het portie friet of broodje kroket.

Ik sprak nog even met Anneke Staring, die het elk jaar weer een feest vindt om het Oranjefeest mee te maken. Het is een reeds lang bestaande traditie, die door de jaren niet heel erg veel veranderd is, maar juist daardoor enorm charmant is en blijft. Het begin van het feest, als de familie voor het kasteel staat en de stoet de oprijlaan op ziet komen, geeft toch ieder jaar weer een gevoel van aangename spanning voor wat er komen gaat, terwijl het toch allemaal bekend is wat er gaat gebeuren. Dat gevoel tekent de verbondenheid met en betrokkenheid bij de buurt. Het is bijzonder om die traditie te mogen voortzetten in een tijd waarin alles toch heel snel verandert.

Marianne Been

Nog wat sfeerbeelden van het Oranjefeest en de barbecue op vrijdagavond:

Lyan en de kleurwedstrijd

Het was heel erg spannend dat ik niet ging winnen. Maar toen ging het tussen Maud en mij. Toen was het nog spannender want Sofieke was er ook bij. En toen wees de mevrouw mijn kleurplaat aan. Toen moest ik naar voren komen want ik mocht een prijsje paken en ik pakte de Stivten en toen ging ik naar huis toe. Thuis ging ik meteen met de stivten tekenen.

Lyan Mennink

Schutterskoning 2014: Gerrit Kruisselbrink

Al bijna 50 jaar schiet hij mee. In andere jaren viel er wel eens een splinter van de vogel na zijn schot, deze keer echter was hij degene die de laatste rest neerhaalde. Gerrit is altijd snel bij alles wat hij doet, ook hierbij. Hij had zich al omgedraaid en liep weg, en toen, toen pas kwam de vogel naar beneden. Even was Gerrit helemaal verbouwereerd maar door de juichende omstanders drong het door dat hij op dit moment Schutterskoning van de Wildenborch was geworden. Gefeliciteerd!

Gerrit en Annie wonen vanaf 1965 aan de Schoolhuisweg, op "Het Schoolhuis".

Het Wildenborchs Feest, Elke Holsbeeke

Het was heel leuk, eerst hebben we een ballon opgelaten. Daarna heb ik meegedaan aan de stoelendans. Er waren veel leuke spelletjes, en ook nog nieuwe spelletjes, waar je mooie prijzen mee kon winnen, ik heb leuke opblaas tennisrackets gekozen, leuk voor de vakantie! Ik heb ook nog meegedaan met ringsteken, dat was best moeilijk! Met de kleurwedstrijd werd ik tweede, en heb ik mooie viltstiften gewonnen. Voor we naar huis gingen hebben we nog lekkere patatjes gegeten.

Het was een erg leuke middag, tot volgend jaar maar weer!!

Groetjes van Elke Holsbeeke

Het koetshuis van De Wildenborch

Tijdens de Open Tuindagen van De Wildenborch in mei was het gezellig druk. Het zonnetje scheen en in de marktkramen was er van alles te koop zoals planten en streekproducten. In het koetshuis was ook van alles te krijgen zoals thee en koffie met iets lekkers er bij.

Het koetshuis is in de afgelopen jaren flink opgeknapt en geschikt om nu groepen te ontvangen. Er is een grote raampartij gekomen.

Het plafond is eruit gehaald en nu zijn de balken weer zichtbaar. De verlichting is aangepast. En alles is opnieuw van een stuc laag voorzien en geschilderd. Ido Hummelink heeft een nieuwe keukenhoek gemaakt zo vertelt Alma van der Schoot.

Alles is op maat gemaakt van hout afkomstig van De Wildenborch. Haar man Bart heeft een mooie grote tafel gemaakt. Verder staat er een mooie houtkachel.

Op die manier is het ook in de winter aangenaam vertoeven in het koetshuis. En de firma Oldenhave heeft de oude olielampen van een koets van het kasteel opgeknapt en van houders voorzien. Er zijn foto's uitgezocht en op panelen gezet. De foto's laten een stukje geschiedenis zien van De Wildenborch.

Alma verzorgt ook rondleidingen in de prachtige tuin van het kasteel. Dit jaar zijn er al 15 rondleidingen geboekt voor groepen. Een groep wordt altijd eerst ontvangen in het koetshuis door Alma, die de gasten vervolgens de tuin laat zien.

Een rondleiding neemt gemiddeld anderhalf tot twee uur in beslag. Een rondleiding voor een groep van maximaal 25 personen kost 130 euro. Maar veel tijd heeft de immer enthousiaste Alma niet, omdat zij de kraam met stekjes van planten van De Wildenborch weer moet bezetten.

Jacintha Rensen

.....

Op weg naar de aardappels van Bolivia - deel 2

We verlaten Ing Juarez voor onze volgende bestemming Tartagan. Een plaats die dicht bij de grens met Bolivia ligt. En daar kunnen we een kaartje kopen naar Yacuiba dat in Bolivia ligt. Alleen dat laatste pakt anders uit. Het wordt namelijk de stadsbus die rijdt tot 1000 meter voor de grens. De vrouwen in de bus zijn boos op de chauffeur, omdat hij vergeet ons een seintje te geven dat we eruit moeten. En dan beginnen we aan onze voettocht om de grens te kunnen passeren. We komen bij het grenskantoor.

Een aardige jongeman vangt ons hier op. Ons briefje dat we eerder kregen bij aankomst in Argentinië moeten we hier inleveren en zorgen dat in ons paspoort een stempel komt dat we Argentinië verlaten. We lopen het kantoor door via een smalle gang en komen buiten. En jawel hier moeten we zijn voor een nieuw briefje en een stempel dat we Bolivia binnenkomen.

Het is lunchtijd en de chef heeft besloten dat we een tijdje moeten wachten. De lunch is in Bolivia het moment voor de warme maaltijd met aardappelen. Het wordt een half uur in de hitte en dan kunnen we verder lopend de brug over. En we zijn in de handelsstad Yacuiba. Het is overigens een drukte van belang met veel straathandel. Dat is iets wat hier gebruikelijk is. Verbouw je iets op het land, dan ga je aan de straatkant zitten met je waar. We vinden een taxi en komen uiteindelijk in een hotel met de mooie naam Las Vegas. Er wordt hier trouwens niet gegokt. Twee verdiepingen van dit hotel zijn in gebruik en de andere worden verbouwd. De bouwactiviteiten zijn vooral in de avond en nacht dan is het niet zo warm.

Hier blijven we twee dagen voor we weer verder reizen naar Tarija. We vertrekken om 8.00 uur en maar goed dat we niet weten wat ons te wachten staat. Enorme hoogtes en duizelingwekkende afgronden. En wat verder opvalt veel tientallen kruisjes langs de weg van mensen die zijn omgekomen bij ongevallen. In de bus zelf wordt regelmatig een kruisje geslagen bij het passeren van de gedenktekens.

Na de lunchstop begint het echte werk voor de chauffeur als we door rivierbeddingen geloodst worden. Uren later zo rond half zes in de avond arriveren we in Tarija. Met een taxi naar onze bed en breakfast. We worden gastvrij ontvangen bij het echtpaar afkomstig uit Nieuw Zeeland. Zij hadden genoeg van de stress in hun land en hebben gekozen voor een nieuw bestaan.

We bezoeken hier het museum en maken een natuurtocht met een wandeling over een kilometers lang Inca pad. Dit pad is hersteld door de bewoners uit de streek. Erg indrukwekkend en onze gids weet veel te vertellen over de planten en kruiden. En hier komen we voor het eerst in aanraking met een van de aardappelsoorten die hier nog in het wild voorkomen. Een klein aardappeltje dat erg lekker blijkt te zijn. In de veldjes in de dorpen worden groenten en aardappelen verbouwd. Veelal voor eigen gebruik maar ook voor de verkoop in de stad. In de bussen wordt van alles

vervoerd en ook de oogst kan mee. We krijgen tekst en uitleg over de verschillende aardappelrassen die hier voorkomen. De smaak en welk type aardappel het beste smaakt bij welk gerecht.

Het kan natuurlijk verbeelding zijn, maar de aardappelen die we hier gegeten hebben zijn erg lekker en smakelijk. Iets voor onze Nederlandse aardappeltelers om wat van die oude rassen te importeren?

Intussen is de regentijd nu echt begonnen met onweer en veel zware regenval. Het leidt tot overstromingen in Bolivia waarbij hele dorpen onderlopen en honderden mensen zijn omgekomen. Duizenden gezinnen zijn dakloos geworden. Er worden inzamelingsacties gehouden voor de getroffen. En wat dan weer opvalt dat hierover in de westerse media weinig verschijnt.

En vanuit Nederland wordt wel het ingenieursbureau Witteveen en Bos uit Deventer ingeschakeld om een systeem te ontwikkelen dat tijdig waarschuwt voor aardverschuivingen. Dit systeem moet voor het volgende regenseizoen in november 2014 klaar zijn.

Onze volgende reisbestemming is de stad Potosi, de zilverstad. Hier komt het zilver vandaan dat Piet Hein tijdens de 80-jarige oorlog wist te veroveren op de Spaanse Armada. Pikant detail is het feit dat die Spaanse Armada en de vloot van Piet Hein beide zijn gefinancierd door de regenten uit Amsterdam.

Potosi bezorgde me geen zilver maar wel de hoogteziekte omdat we op meer dan 4.000 meter hoogte zaten. Na 1 nacht nemen we een taxi naar de hoofdstad Sucre. Deze stad ligt een stuk lager en ik voel me weer stukken beter.

In het museum voor moderne kunst in Sucre zien we verrassend mooie schilderijen met een hoog "protest" gehalte dat herinnert aan de weerbarstige geschiedenis van Bolivia.

Een dag later bezoeken we een museum in een voormalig Jezuietenklooster. In dit klooster werd aan het begin van de 19^e eeuw de onafhankelijkheid uitgeroepen van Bolivia, Peru en Argentinië. In dit museum zien we portretten van alle presidenten van Bolivia. Ook een portret van mevrouw Padilla die samen met haar man gevochten heeft voor de onafhankelijkheid van Bolivia tegen Spanje.

In de stad die nog steeds hoofdstad is proberen we de kathedraal te bezoeken. Maar de grote hekken blijven gesloten. Tot we erachter komen dat we via het museum voor kerkelijke kunst wel de kathedraal kunnen bekijken.

Daarna nog een museum dat gevestigd is een woonhuis van een voormalig prefect. Schitterend ingerichte vertrekken met 19^e eeuwse porselein uit Frankrijk. Maar ook beelden uit de Jugendstil periode.

Het volgende reisdoel wacht op ons het dorpje Samaipata 380 kilometer verwijderd van de hoofdstad Sucre. We worden steeds handiger in het inpakken van onze bagage en ons voorbereiden op een lange busreis van 12 uur.

Onderweg een stop om wat te eten en een toilet op te zoeken. Onze chauffeur houdt van opschieten en bij het krieken van de dag worden we uitgelaten aan de rand van het dorpje Samaipata. Uiteindelijk weten we enkele uren later een taxi te vinden die ons naar het Landhaus brengt.

Een Duits echtpaar heeft dit hotel 30 jaar geleden opgezet. Een burn-out van hem zorgde voor de ommekeer in hun bestaan. Naast hun 2 zonen hebben zij ook nog acht weeskinderen opgevangen en een goede opleiding laten volgen.

Dit dorpje is in trek voor het oude tempelcomplex El Fuerte en de watervallen en het nabijgelegen natuurpark Amboro. Dit laatste park hebben we uiteindelijk kunnen bezoeken met een taxichauffeur omdat de gids het liet afweten. De regentijd is namelijk niet de periode dat er veel toeristen komen in Bolivia. De maanden mei, juni, juli en augustus zijn de drukste maanden.

In het Amboropark hebben we enorme varens kunnen bewonderen die al meer dan 600 jaar oud zijn.

Het wordt weer tijd om verder te trekken, hoewel dit dorpje ons prima bevalt.

Onze taxi met Napoleon wacht ons op om naar een nabijgelegen dorpje te vertrekken waar de bus klaar staat om ons naar Cochabamba te brengen. Het is bijna carnaval maar daarover een volgende keer meer.

Jacintha Rensen

[Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

- [Redacted]

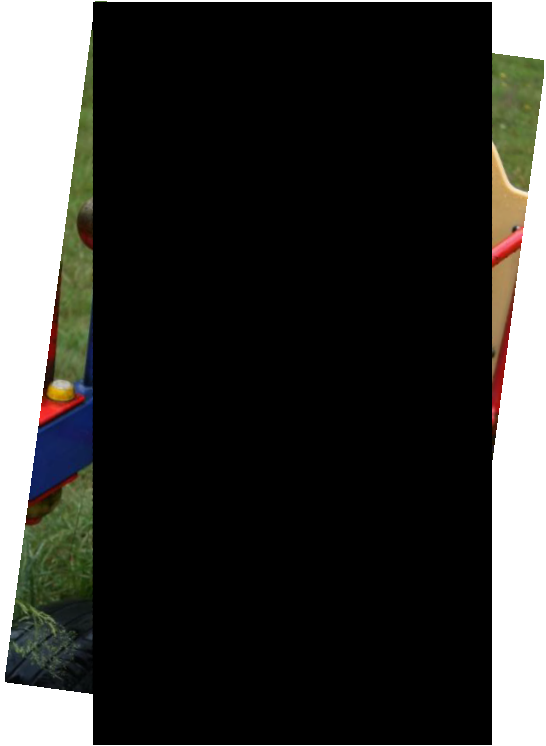
- [Redacted]

- [Redacted]

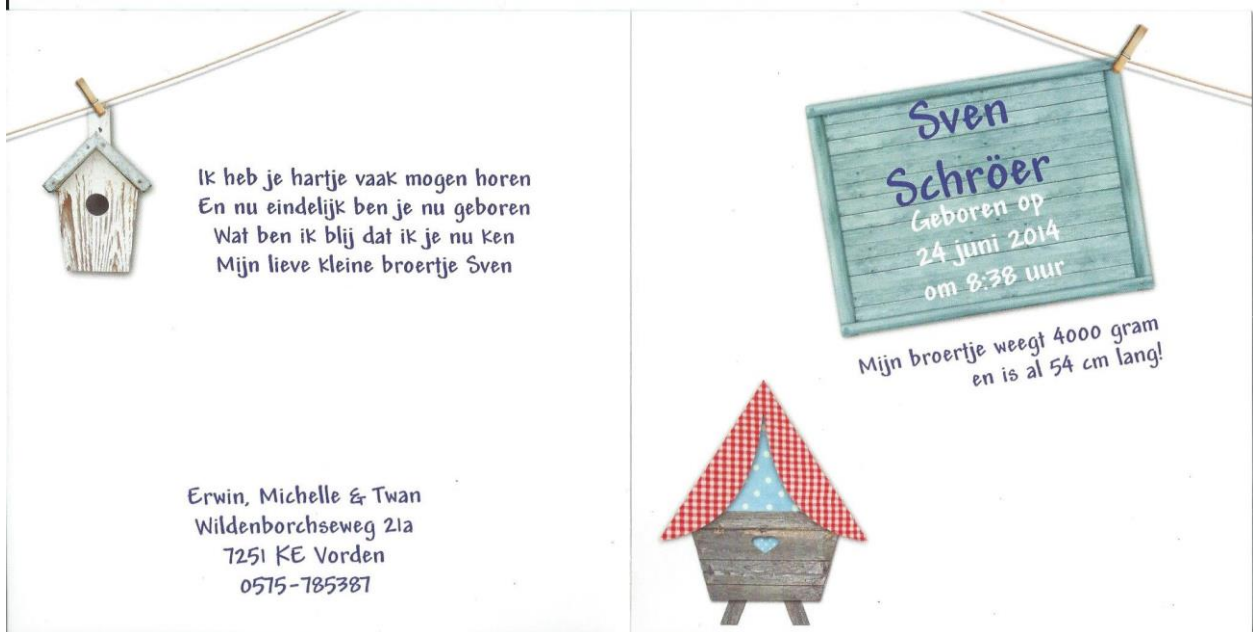
[Redacted]

[Redacted]

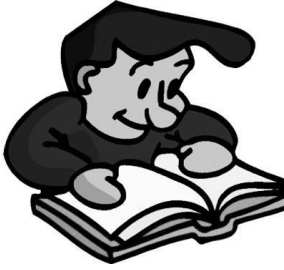
[Redacted]

Welkom in de buurt

Trotse Twan met zijn broertje Sven

De Hooistamper

De vorige keer hadden we het over die domme aspirant zeelui die er lekker in tuimelden. Dat gebeurde natuurlijk overal, waar jonge mensen deel gingen nemen aan het arbeidsproces en het hoorde gewoon bij hun opvoeding.

Ook in de Wildenborch?

In de goede buurtschappen Sluipwijk en Twaalfmorgen, gelegen midden in de Reeuwijkse Plassen, vlakbij Gouda, was het niet anders. We hebben daar vele goede jaren beleefd.

Ook dat waren eigenzinnige buurtschappen van groentekwekers, bomenkwekers, vissers en jagers en natuurlijk melkveehouders.

Vraag op de weekmarkt van Vorden naar 'Stolwijkse Boerenkaas'. Die hebben ze daar dus en die komt (kwam) dus ook uit die buurtschappen. Puur kwaliteit.

Grote gezinnen, iedereen moest meewerken en iedereen was een beetje handelaar.

Er fietste daar altijd een beetje zielig jongetje rond. Die werd Jantje genoemd.

Zo heette hij niet, maar die naam paste bij zijn zielige uiterlijk.

Zijn vader was boomkweker, had een groot gezin, maar ondanks dat Jantje moest meewerken op de kwekerij, probeerde hij toch altijd wat bij te verdienen.

Zo ook tijdens de hooibouw bij een oom van hem.

Hij mocht samen met een paar anderen het hooi 'opsteken'.

De oudere lezertjes weten waarschijnlijk nog wel wat dat betekende: Je kreeg er allemachtige spierballen van!

Jantje was aan het opsteken bij zijn oom Janus de Kwab, zo werd die boer genoemd omdat hij zo'n geweldige onderkin had.

Janus, die het hooi stond weg werken op de hooizolder, gaf Jantje opdracht om vlug naar boer oom Klaas te gaan omdat er zoveel hooi was, dat hij dringend een hooistamper nodig had.

Anders kon het niet allemaal verstouwd worden.

En als je toch gaat neem dan gelijk wat spijkervet en vast de vierkante gaatjesboor mee. Die heb ik morgen toch nodig.

En graag vlug een beetje!

Behulpzaam, als Jantje immer was, spurte hij weg op zijn fietsje.

Oom Klaas boerde helemaal aan de andere kant van de plas, maar Jantje trapte flink door. Er was haast geboden anders lag het werk stil en er dreigde ook nog een onweersbui achter de Lek.

Oom Klaas stond, zoals het een boer betaamt, tevreden een pijpje te roken, geleund over de onderdeur van de deel. Petje scheef op de kop.

Hij had het hooi al binnen. Jantje racete het erf op en oom Klaas schrok. 'Er zal toch niks wezen'?

Jantje zei wat hij kwam doen. Oom Klaas krabde zich onder de pet, klopte zijn pijpje uit en liep met Jantje mee de schuur in.

Daar stond nog een oude houten was-stamper in de hoek, zoals die in vroeger tijden tijdens het wassen werd gebruikt. Miele bestond vroeger namelijk nog niet.

Oom Klaas zei hem: 'Gooi dat ding maar in de boot en je fiets ook dan pak ik nog even het spijkervet en de vierkante gaatjesboor en dan varen we zo naar de overkant naar Janus de Kwab'. Dat vond Jantje een prima idee want dat scheelde een hoop gesjouw op dat kleine fietsje van hem.

Omdat er in Reeuwijk veel water is deden de boeren daar veel transport via het water.

Ze voeren naar de overkant, legden aan en.....iedereen zat al uit te puffen en aan de koffie.

Al het hooi was al weggewerkt.

Grote ogen bij Jantje. 'Jan kom er maar bijzitten' zei de Kwab en 'Klaas ook een bakkie'? 'Ja doe maar' zei Klaas, 'anders moet ik morgen terugkomen, ik ben er nou toch'.

Maar wat dan dat met die hooistamper, vierkante gaatjesboor en het spijkervet?

Jan voelde zich zo zo; zo zo.

De vrouw van de Kwab had toch wel een beetje medelijden met hem. 'Hier Jantje heb je een extra stel boterhammen met reuzel en spek. Daar wordt je sterk van en als je al koffie lust zeg je het maar. Daar staat de pot.' Jantje ging, na deze levensles, daarna toch een beetje in de handel.

De melkrijder in de Twaalfmorgen, bekend om zijn kennis wat betreft het sexen van konijnen, had toch per ongeluk twee Vlaamse Reuzen bij elkaar gezet. Resultaat: Veel kleine Vlaamse Reuzen.

Jantje had dat gehoord en fietste langs op zoek naar handel en bood de melkrijder, ome Gerrit genaamd, 10 gulden voor de hele Vlaamse Reuzen Kinderschaar. Want Jantje wist dat de kinderen van mensen uit de stad gek waren op jonge konijntjes.

Handel dus, op het schoolplein!

Nee zei Gerrit, jij *krijgt* 10 gulden van me als je ze alsjeblieft meeneemt.

'Ja maar ome Gerrit dat kan toch niet. Zo werkt de handel toch niet!'

Gerrit stopte Jantje 10 gulden in de handen en al het konijnenkroost in een jute zak en vertelde Jantje: 'En nu mijn erf af'.

Even later kwam Jantje op een dag op zijn fietsje thuis terug uit school en in het water bij de brug voor het huis zag hij iets drijven. Dat was zijn verdrinken vader. Vreselijk.

Nu was Jantje ineens de oudste van een groot gezin. Maar onder zijn verantwoordelijkheid en dankzij het hele gezin, ging de kwekerij gewoon door en ook het handelen van Jantje.

Nu, na al die jaren heeft Jantje een bloeiend bedrijf genaamd: 'G, S & N'.

Hij is nu, samen met meerdere gezinsleden: Hovenier, beschoeïngen-aanbrenger, kraanmachinist, bruggenbouwer, baggeraar, loonwerker, manager, verzakkende rioleringen hersteller etc. en natuurlijk pikt hij hierdoor ook vaak 'handel' mee.

'G, S & N'. Dat zijn de drie letters van een wijze levensles die melkrijder ome Gerrit hem meegaf toen hij voor zichzelf begon: 'Jan, je moet altijd Goed, Strak en Netjes werken'.

Wat Gerrit hem ook nog over het rekeningschrijven heeft verteld, vertel ik niet.

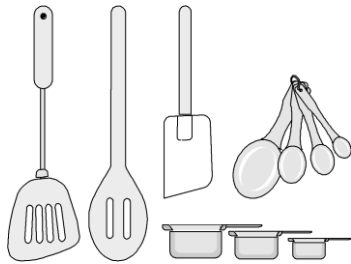
Maar er had ook nog best 'V en B' bij kunnen staan: Vertrouwd en Billijk.

En...hij heet nog steeds 'Jantje'.....

Landrot.

Pompoensoep

5 personen (kop), 4 personen (bord)

Ingrediënten:

1 liter kippenbouillon (van blokje)

500 g pompoenvlees

(zaden er uithalen en schillen, daarna in grove blokjes snijden)

3 eetlepels olijfolie

2 tenen knoflook

½ Spaanse peper (zonder zaadjes in dunne reepjes gesneden)

5 sjalotjes (grof gesneden)

1 winterwortel (in plakjes)

zout, peper en tijm

zure room

Garnituur:

1 rijpe peer

Bereidingswijze:

1. Fruit de sjalotjes en de knoflook in de olijfolie, gedurende 3 minuten.
2. Voeg de pompoen, de wortel en de Spaanse peper toe en fruit deze ook 3 minuten.
3. Voeg de bouillon en de tijm toe.
4. Kook de soep gedurende 30 minuten.
5. De peer in dobbelsteentjes snijden.
6. Pureren met een staafmixer.
7. Eventueel op smaak maken met zout en peper.
8. Zure room erdoor roeren.

Een ½ eetlepel peer in de soepkom doen en aanvullen met de pompoensoep.

Voor ons is dit een echte 'zaterdagsoep'. Heel apart van smaak en leuk als maaltijdsoep. De soep is glutenvrij.

Groet, Sietske Spaans

Staringavond 31 juli 2014

Het lijkt wel of de Staringavonden altijd het weer meehebben. Ook dit jaar konden de bezoekers, die in grote getale naar de Kapel waren gekomen, genieten van de prachtige zomeravond, de rijk bloeiende tuin van de Wildenborch en het mooie gezang van het mannenkoor "De IJsselzangers" uit Zutphen.

Gesterkt met koffie en koek, aangereikt door in prachtige oude dracht gestoken Jannie Sligman en Erik Ebbink, vertrok het hele gezelschap – na een welkomstwoord van Reinier Klein Brinke-, naar de tuinen rond het kasteel.

Bart van der Schoot, bijgestaan door Bertus Wiltink en Alma van der Schoot, bijgestaan door Frieda te Lindert leidden de twee groepen rond in de tuin, na een korte warme introductie van de kasteelvrouw Jennine van de Plassche-Staring.

Uw scribent maakte deel uit van de groep van Alma. Zij wees ons op het wapen van de Wildenborch op de zijgevel van het kasteel. Het bestaat uit 2 gouden hoefijzers boven de uitbeelding van een kasteel. De hoefijzers hebben de opening naar beneden, wat zou betekenen dat geluk er niet in valt, maar er juist uit...; echter, als dat zo zou zijn, dan zou het geluk nog altijd binnen de kasteelmuren vallen, dus niets aan de hand.

Het klokje op het kasteel vertelde ons intussen dat we ook nog een beetje voort moesten maken, omdat de groepen op een bepaalde tijd bij elkaar zouden komen op de grote kasteelweide bij de Libanonceder. Dus langs de bloemborders die omheind zijn met gaas, ter bescherming tegen de pauwen, die het niet fijn vinden om op zo'n wiebelend hekje te gaan zitten. Als het gaas er niet zou staan, zouden de pauwen niet veel overlaten van de met zoveel liefde gecreëerde bloemborders. Trouwens de pauwen zijn niet de enige belagers van de prachtige siertuinen: ook de reeën laten zich de knoppen goed smaken en wij waren de eersten dit jaar, die de rozen in bloei hebben zien staan.

Voordat we onder de prachtige beukenberceau door zouden gaan naar de kasteelweide, kwamen we eerst langs Daphne en Apollo, met Cupido aan hun voeten. Cupido had Apollo vol geraakt met zijn pijl, maar Daphne had daar geen oren naar. Uiteindelijk had Apollo haar weten te benaderen en haar in zijn armen gesloten, toen Daphne haar grote verdwijntruc opvoerde.... en in een laurierstruik veranderde..... Apollo in opperste verwarring achterlatend.

Op de kasteelweide werden wij verwelkomd door de IJsselzangers, die liederen van Staring en anderen ten gehore brachten in het langzaam doovende avondlicht. Die 18 mannen, bestaande uit 3 eerste tenoren, 3 tweede tenoren, 6 baritons en 6 bassen zongen wonderschoon en de omlijsting van de tuin maken die serenade extra poëtisch. Na de tocht door de tuin vervolgd te hebben, langs het zwembad en de Dahliaslinger, togen we weer naar de kapel, via het met lichtjes gemarkeerde pad.

In de Kapel gaf Ben Godschalk ons een uitgebreide kijk in het dagelijks leven van Anthonie C.W. Staring, dichter, wetenschapper, waterbouwkundige, statisticus, etc. etc., ondersteund door een prachtige diaserie van de Wildenborch in het verleden en nu. Staring maakte ook gedichten, die kort en humoristisch waren en puntdichten genoemd werden.

Enkele van die gedichten werden helder, gloedvol en meelevend voorgedragen door Lodewijk Vredenberg, buurtgenoot en één van de IJsselzangers.

De bijzonder sfeervolle avond werd afgesloten met nog enkele liederen, gezongen door het koor. Zij komen uit Zutphen en ik vraag me af of zij hun kelen smeren met het water dat vanuit de Wildenborch, via de Berkel in de IJssel stroomt, of dat zij bij tijd en wijle toch iets sterkers tot zich nemen....

Marianne Been

.....

Discussies tijdens het oplaten van de ballonnen op het Wildenborchs feest.

Iedereen volgde de prachtige verticale opstijging van de talloze luchtballonnen. Recht de lucht in. Toen de hele meute goed boven de boomkruinen was aangekomen maakten ze een haakse bocht en gingen ze onderweg.

Er ontstond een discussie over hoe het toch kon dat die ballonnen zo recht de lucht ingingen en, vreemd, welke kant ze toch wel opgingen: Noord, Zuid, Oost, Noord ten Westen een half Oost?

Gedachtig de locatie waar dit plaatsvond, het terrein van A.C.W. Staring die naast dichter ook een enorme belangstelling had voor alle natuurlijke processen die hem omringden, behoeven deze discussies een nadere verklaring.

Allereerst het opstijgen van de ballonnen. Een van de omstanders had de verklaring en noemde dat fenomeen 'bovenwind'. En dat was precies goed. Deze omstander heeft zijn leven lang buiten gewerkt en weet dus waar hij over praat!

Het was op het Oranjefeest zulk fantastisch weer dat er zich op de open plek voor het kasteel een belletje lucht had gevormd die opsteeg. Dat nam de ballonnen mee. Echter, lucht die opstijgt koelt af en is hij voldoende afgekoeld dan condenseert de waterdamp in die lucht. Hierbij komt weer warmte vrij waardoor er een grensvlak ontstaat die zich vaak bij dit soort weer laat zien als van die mooie wolken met die rechte onderkantjes. Daar gingen die ballonnen dus door heen en werden door het andere windje, bovenwindje, meegenomen. Opstijgende vliegtuigen willen nogal eens bij het doorboren van dit zgn. Inversievlak een beetje schudden. Bij de grote is dat een soort koude rilling terwijl het bij bijv. de goede Fokker F-17 heftig kon zijn. Aan de bovenkant staat een windje, meestal de andere kant op en hup daar gingen ze. Richting?

Bij naderende onweersbuien kan je het vaak ook mooi waarnemen. Verschillende wolkenmassa's die elk een andere kant op gaan. Dat geeft dus letterlijk vaak gerommel, gedonder, hagelstenen, valwinden en andere ellende tot op zeer grote hoogte. Mensen die altijd buiten werken kennen ook deze en ook deze fenomenen:

'Een wolkenbank in 't westen, geeft regen en wind ten lesten'

'Krimpemde winden en zeurende vrouwen zijn niet te vertrouwen'

En als landrot: 'Als de barometer 1 millibar per uur zakt krijg je gegarandeerd minimaal windkracht 10'. Geldt ook voor de Wildenborch, wat alle specialisten ook zeggen!

Nu het vaststellen van de richting waar de ballonnen heengingen:

Dat is van alle tijden. Gelukkig heeft de natuur ervoor gezorgd dat we dat als nietige mensen dat vrij simpel kunnen bepalen.

- De zon staat, als ie op zijn hoogste stand staat elke dag precies in het Zuiden, nou ja op een paar kleine correcties na. Maar die zijn voorbehouden aan de zeelieden.

- Maar hoe dan in de nacht?

Gelukkig is er een Poolster. Staat altijd in het Noorden. Nou ja op een paar kleine correcties na, maar die zijn voorbehouden aan de zeelieden.

De zon is makkelijk te vinden als er geen wolken zijn. Even wachten tot hij niet meer hoger komt en weer begint te zakken: Het Zuiden.

Gelukkig is het in de Wildenborch 's nachts nog lekker hartstikke donker. Hier zie je nog sterren, ook de Melkweg bijv. In het 'westen' kan je dat helemaal vergeten. Vóór de tijd van de TomTom werd er via de zon en de sterren over de hele wereld gevaren en gevlogen. Komt er nog eens een malloot die dit hele systeem opblaast dan hebben we dus een ernstig probleem.

De Poolster kan je als volgt vinden: Begin bij het Steelpannetje, zoals we bijna allemaal de Grote Beer kennen. Trek een lijn via de twee rechtse sterren van het pannetje omhoog door en dan kom je bij de poolster. Die staat in een Klein Beertje. En altijd op de zelfde plek. Dat is dus het Noorden. Weer een paar problemen opgelost. Maar soms verdient de prachtige sterrenhemel meer aandacht. Ik moest er tientallen uit mijn hoofd leren en daar waren ezelsbruggetjes voor om ze te kunnen vinden.

De ster Aldebaren van sterrebeeld Stier, bijvoorbeeld, is rood. Het Ezelsbruggetje was: Dat is het pikkie van de stier. Op dit moment zie je prachtig het sterrenbeeld Orion en de Zomerdriehoek. Googelen maar! En geniet van de Wildenborchse duisternis.

Tot besluit, nu we het toch over het weer hebben, een punt dicht van ons aller A.C.W. Staring. Toen, in zijn tijd, had je al discussies over wat al die regen toch veroorzaakte. Hij was al ver vooruit met zijn zienswijze. Want wat blijkt nu: De zon heeft meer effect op het aardse klimaatgebeuren dan we vaak wel (willen) weten.

ZONNEVLEKKEN

Een regen zonder end, verkeert al 't land in plassen
Gij vraagt er de oorzaak van,
De Zon, werdt ons berigt
Kreeg vlekken in 't gezicht
En is, zoo'k denk aan 't wasschen

Landrot

Cul-tuur en na-tuur op de Wildenborch

Het afgelopen half jaar hebben er weer diverse activiteiten plaatsgevonden op de Wildenborch. Zeer verschillend van aard, maar allemaal bijdragend aan een buitenplaats die levend is en waar veel beleefd kan worden, zowel op het gebied van de cul-tuur als van de na-tuur!

Cultuur

- We zijn inmiddels gestart met het beeldenproject. Alle monumentale beelden worden beschreven en van historische informatie voorzien. Er wordt een schade inventarisatie gemaakt, waarna de beelden worden gereinigd, waar nodig gerestaureerd en vervolgens geconserveerd. Bovendien wordt er een onderhoudsadvies per beeld opgemaakt, waarmee wij de komende jaren aan de slag kunnen. Op onze open dag op 24 augustus a.s. hopen wij hier al het e.e.a. van te kunnen laten zien. Nu al duiken er allerlei bijzonderheden over de beelden op die het zo leuk maken hiermee bezig te zijn! Ik zal er eens een stukje aan wijden....
- In mei waren de tuinen geopend voor publiek, met een kleine markt op het voorplein. De meeste buurgenoten weten daarvan. Het is een jaarlijks terugkerend evenement. Dit keer vond er praktisch tegelijkertijd, maar in de avonduren, een festival plaats op de buitenplaats: De Tuin der Lusten. Veel bezoekers vonden de weg naar de Wildenborch en genoten allereerst van de Tafel der Lusten, waar heerlijk aan lange tafels buiten gegeten kon worden. Daarna waren er diverse voorstellingen in de tuin en in het bos, met een eind- en een begin-voorstelling op het grote grasveld achter het huis. Ook stonden er kunstwerken opgesteld op bijzondere en spannende plekken... langs het water, bij de zonnewijzer, rond de Atlas ceder in de vierkante tuin, in het bloemenweijtje bij de tennisbaan. Niet altijd gemakkelijk te duiden, dat moet erbij gezegd worden. Maar steeds oproepend tot gesprek. Natuurlijk waren wij zelf alle dagen aanwezig en zo konden wij vaststellen dat diverse buurtgenoten hun belangstelling voor dit culturele festijn hebben getoond. De reacties van de bezoekers waren over het algemeen heel enthousiast. Wij zelf vonden het een belevenis om hier op de oude buitenplaats zo'n eigentijds festival te ontvangen.
- In juni was er een balletvoorstelling op het grote grasveld en bij de karpervijver. Er werd prachtig op de vleugel gespeeld en op deze muzikale klanken voerden twee danseressen een lieflijk en ontroerend ballet op. Dit alles als hommage aan de bekende danseres uit het begin van de vorige eeuw: Isadora Duncan. Zij was een van de grondleggers van de vrije dans, waarbij dansen werd bevrijd uit het letterlijk en figuurlijk keurslijf. Zo werd het weer een natuurlijke beweging. Honderd gasten konden wij ontvangen, die op een heerlijk zomerse dag hiervan hebben genoten.

Natuur

Op het gebied van de natuur valt hier natuurlijk altijd veel te beleven. Ieder seizoen is anders en geeft weer haar eigen kleuren, geuren en geluiden. Maar in het voorjaar barst toch wel alles los en hoor je al 's morgens vroeg al die verschillende vogels uitbundig zingen en roepen. Zelf kan ik aan zingen, kwetteren enz. de vogels niet herkennen, maar gelukkig zijn er mensen die dat wèl kunnen. De Vogelwerkgroep Noordwest Achterhoek kwam met de volgende vraag:

Een aantal mensen van de Vogelwerkgroep Noordwest Achterhoek is bezig om het gebied rondom Lochem in kaart te brengen op het voorkomen van Broedvogels. We hebben in voorgaande jaren onder andere het Groot veld, De Velhorst, de landgoederen Verwolde en Ampsen onderzocht. Dit jaar willen we heel graag de Wildenborch en omgeving in kaart brengen. We zouden graag toestemming willen hebben om, alleen als het nodig is om het gebied goed te kunnen tellen, ons buiten de paden te begeven. Het is de bedoeling dat we het gebied eens in de twee weken bezoeken en dit ongeveer 10 maal.

Die toestemming hebben wij van harte gegeven en inderdaad hebben wij vele malen rond-speurende, verrekijkende en luisterende leden van deze werkgroep in het bos en in de tuin kunnen ontwaren. Wij zijn benieuwd naar het resultaat en ik zal dit zeker in de Wildenborcher melden, opdat jullie allen met nog meer aandacht en plezier naar de fluiters, kwekkers, fluisteraars, roe-koeders en roepers zullen luisteren!

Jennine Staring

Op bezoek bij de volksdansgroep in de Kapel

Op 1 mei fietste ik naar de Kapel, het fluitenkruid in de wegberm stond volop in bloei. Met Gerda Braakman, de leidster van de Volksdansgroep, had ik afgesproken om op koffietijd te komen. De groep had er dan al een half uur dansen op zitten. In de hal kwam me de opgewekte muziek al tegemoet, het gaf het gevoel van een vakantie in een zonnig oord. Later bleek dat dat het om een Griekse kringdans ging.

Het groepje was deze keer heel klein, in totaal maar 7 personen. Er zijn 10 leden, allen dames. Ieder krijgt bij binnenkomst een strikje opgespeld in roze of blauw, dat is bedoeld voor de stappen bij het 'paardansen'. Jijzelf en de ander weet dan welke passen genomen moeten worden. "Ik dans m'n hele leven hier al als heer", merkte één van de dames op.

In de koffiepauze, met koek, worden gewoonlijk nieuwtjes uitgewisseld. Deze keer, omdat ik er naar vroeg, werd vooral over de groep gepraat.

Joke Nijenhuis werd speciaal in het zonnetje gezet, zij is al vanaf de oprichting lid. Zo'n 30 jaar, niemand weet meer precies wanneer dat was. Wel weet iedereen dat het voorstel om met volksdans te beginnen gedaan is op het afscheidsetentje van de vrouwenvereniging van toen. "We waren in De Heijkamp in Ruurlo om pannenkoeken te eten ..." Wil Bootsma (ze woonde aan de Galgengoorweg) was opgeleid danslerares en zij nam de leiding op zich.

Gerda Braakman kende Wil van de bijscholing in Arnhem, maar Gerda kwam pas bij de groep toen Wil stopte. "Vóór die tijd was ik vooral boerin en geen danslerares, ik kon toch niet altijd van huis wegkleppen?..."

Joke Nijenhuis (Galgengoorweg 12) werd gefotografeerd voor de Wildenborcher en er werden allerlei herinneringen opgehaald. Vooral werd benadrukt dat het een wonder is dat Joke na het herseninfarct van enkele jaren geleden weer zo is opgeknapt dat deelnemen aan zo'n ochtend weer mogelijk is. "Er is naderhand wel extra rust nodig ...". Vroeger werkte ze als wijkzakenverzorgende in Zutphen, dat gaat niet meer. En nog langer geleden nam ze in de schoolvakanties haar twee dochters, Manon en Tamara, mee naar de Kapel; zij dansten dan gewoon met de groep mee. Verder werd teruggeblikt op 10 jaar geleden toen het hele huis afbrandde. Er staat weer een nieuw huis. Gerard en Joke zijn 40 jaar getrouwd, "dat wordt in oktober al 41 jaar". En er zijn twee kleinkinderen.

Na de pauze gingen de dames weer aan de slag met allerlei dansen: 'heen en weer', 'kringdans', 'rijtjesdans' en 'tango'. En weer kreeg ik het heerlijke vakantiegevoel, zowel bij de Friese dans, de Griekse volksdans, de Texas wals als bij de sneeuwvals uit Oostenrijk met "Herrliche berge, sonnige höhen" gecombineerd met jodelgeluiden. Eén van de leden merkte op: "Je wordt op zo'n ochtend opgepept en kunt weer een week vooruit" en even later: "Het zou zo mooi zijn als er nieuwe leden bijkomen om de gezelligheid met ons te delen".

Joke Wiltink

Schoonmaakrooster Kapel

September	2 keer	Gerda Mennink – Henny Zweverink
Oktober	2 keer	Stien Brinkerhof – Riek Vliem – Hermien Oplaat
November	2 keer	Alma v.d. Schoot – Ineke Braakman – Frieda te Lindert
December	2 keer	Erika Scharrenberg – Kristie Ezerman – Dini Scholten

Het is de bedoeling dat vóór de tweede zondag van de maand wordt schoongemaakt vanwege de kerkdienst. De tweede schoonmaak in overleg, in verband met verhuur. Janny Sligman doet de ramen en belt u als geheugensteuntje wanneer u aan de beurt bent. De lijst van werkzaamheden hangt in de werkkast.

Agenda 2014 / 2015

- Kapelcommissie: Donderdag 18 december
Kerstconcert met De IJsselzangers, aanvang 20.00 uur
- Zondag 4 januari 2015
Winterwandeling, starten tussen 11.00 uur en 13.00 uur
- Vrijdag 9 januari 2015
Nieuwjaarsreceptie, aanvang 20.00 uur

Verenigingen

- Schietvereniging: elke dinsdag, van 20.15 uur tot 22.30 uur.
seizoen 3de dinsdag van augustus t/m laatste dinsdag in juni.
- Koersbal: 1ste en 3de donderdag van de maand. vanaf 19.30 uur.
- Volksdansgroep: Elke donderdag, van 9.30 uur tot 11.00 uur.
- Wildenborchse Vrouwenclub: Laatste donderdag van de maand.
van 20.00 uur tot omstreeks 22.00 uur.
van oktober t/m april.
- Kloutschieten: 3de zondag van iedere maand
10.00 uur verzamelen bij de Kapel.